

LUK DELEJNI

**HLADNOKRVNA
UBISTVA**

Prevela
Branislava Radević-Stojiljković

■ Laguna ■

Naslov originala

Luke Delaney

COLD KILLING

Copyright © Luke Delaney 2013

Translation Copyright © 2014 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

POSVETA

Ima mnogo ljudi kojima bih mogao posvetiti ovu knjigu, bez kojih bi se moja karijera pisca završila i pre nego što je počela, ali osećam da zajednička posveta nekako gubi na snazi, pa to nisam želeo, jer ova posebna posveta meni lično mnogo znači, kao i drugima koji su bili bliski s tim čovekom.

Zato prvi roman posvećujem svome tati, Majku. Kako bih sačuvaov privatnost svoje porodice, prijatelja i svoju, ne mogu mnogo reći o njemu, niti bi on to želeo. Mogao bih da kažem kako je bio briljantan u svojoj struci, i kako je cenjen i poštovan među kolegama širom sveta. Mogao bih da pomenem njegov meteorski uspon od veoma skromnih početaka do samog vrha njegovog teškog zanimanja, ali to nije ono čega se zapravo najviše sećam.

Ono po čemu ga pamtim jesu njegova blagost, dobrota, neverovatna velikodušnost i bolno poštenje. On je bio najbolji mogući moralni kompas za jednog mladog čoveka, naročito za onog s ambicijom da stupi u policijsku službu. Lagao bih kad bih kazao da nisam bio u iskušenju u raznim prilikama, ali želja da ne izneverim ne samo sebe već i svoje roditelje održala me je na pravom putu.

Moj tata me je pre svega naučio ovome: bez obzira na to koliko smo postigli u svojoj odabranoj profesiji, bez obzira na to koliko smo bogatstva i moći stekli – jedino je važno ostati dobar čovek. Samo biti dobar čovek. On je bio dobar čovek.

Nažalost, Majk je preminuo pre tri godine, sa samo sedamdeset dve godine, kao još jedna žrtva bolesti koja uzima mnogo ljudi – karcinoma. Od tada je svet nešto izgubio. Mnogo nam nedostaje i mnogo ga volimo.

Majku

1

Subota. Pristao sam da dođem u park sa ženom i decom. Eno ih tamo, na travnatom brdašcu, odmah kod jezera. Najeli su se, nahranili patke i sad hrane svoje uverenje da smo normalna srećna porodica. A da budem iskren, bar što se njih tiče, to i jesmo. Neću dozvoliti da mi pogled na njih pokvari dan. Sija sunce i želim da malo pocrnim. Poslednja poseta mi je još sveža u sećanju i ispunjava me. Osmeh mi je stalno na licu.

Pogledajte samo ove ljude. Srećni i opušteni. I ne slute da ih posmatram. Da posmatram kako se mala deca udaljuju od svojih majki, koje, zauzete dokonom pričom, to ne primećuju. A onda shvate da je njihov dragi mališan odlutao predaleko i odjekne vrisak zaštitnički nastrojene roditeljke, a nakon toga i pljesak po guzi i dečja vriska.

Zasad sam zadovoljan. Prošle nedelje sam se zabavio i biću zadovoljan neko vreme, tako da su danas svi bezbedni.

Mnogo sam uživao u vremenu koje sam proveo s onim malim pederom. Sve sam namestio tako da izgleda kao

porodično ubistvo. Čuo sam da tuče među ljudima poput njega umeju da budu gadne, pa sam se malo poigrao tom idejom.

Bilo ga je lako izdvojiti. Taj svet vodi opasan život. Predstavljaju savršene žrtve. I zato sam lovio među njima, tražio sam nekog i našao njega.

Već sam bio odlučio da provedem večere vrebajući goste u noćnom klubu *Utopija* u Voksolu. Kakvo smešno ime. Ako mene pitate, izgleda više kao pakao. Ženi sam rekao da ću biti poslovno odsutan iz grada, spakovao sam preobuku, toaletni pribor, uobičajene stvari za put kad treba da prenočiš, i rezervisao hotelsku sobu u *Viktoriji*. Svakako se ne bih mogao vraćati kući u cik zore. To bi pobudilo sumnje. A to ne mogu da dozvolim. Kod kuće sve mora da izgleda... normalno.

Spakovao sam i papirno odelo koje sam kupio u *Houm-bejzu*, nekoliko pari hirurških rukavica – kojih ima u svim mogućim radnjama – kapu za tuširanje i plastične kese da prekrijem stopala. Malo bučno ali delotvorno. I poslednje, ali ne i manje važno, špric za injekcije. Sve je lepo stalo u mali ranac.

Izbegavajući kamere za nadzor, kojih ima mnogo u tom kraju, motrio sam na ulaz u klub iz senke pod železničkim mostom, dok su lukovi i stubovi vibrirali od zvuka vozova što prolaze.

Prethodno sam već uočio svoju metu kako ulazi u klub te večeri. Od uzbuđenja su mi nabrekli testisi. Da, stvarno je vredan moje naročite pažnje. Nisam ga tad prvi put video. Posmatrao sam ga već nekoliko nedelja pre toga, posmatrao kako se kurva u klubu sa svakim ko plati njegovu cenu. Tražio sam za savršenom žrtvom, znajući da će policija samo proveriti snimke nadzornih kamera ta večeri kad je ubijen ili pak, ako su malo revnosniji, nedelju dana ranije.

Stajao sam u gomili smrdljive i prljave ljudskosti, tela su dodirivala moje, prljajući moje biće svojom bolesnom nesavršenošću, ali istovremeno i raspaljujući moja već pojačana i nadražena čula. Stoga sam želeo da pružim ruku i sve ih, jedno za drugim, zgrabim za grlo, da im smrskam traheje i gomilam mrtva tela kraj nogu. Borio sam se da obuzdam unutrašnju snagu, a onda i užas koji me je zahvatio, stravu kakvu nisam osetio čitavog svog života. Užas da onaj pravi ja otkriva sebe, da svi ti ljudi oko mene mogu svojim očima da vide kako se menjam, kako mi koža postaje blistavocrvena, kako mi se jarka bela svetlost prosipa iz očiju i ušiju, kako je bljujem iz usta. Krupne kapi znoja slivale su mi se vijugajući niz kičmu, vozeći se na mojim krupnim, nabreklih leđnim mišićima. Nekako sam uspeo da pokrenem noge i proguram se kroz gomilu brbljivih obožavatelja dok nisam stigao do šanka i zagledao se u džinovsko ogledalo okačeno iznad njega. Preplavilo me je olakšanje, usporavajući mi srce i hladeći znoj, kad sam video da se nisam promenio, da se nisam odao.

A onda se osmatranje okončalo. Došlo je vreme da dobijem svoju nagradu, svoje oslobođenje, olakšanje. Sve je bilo na mestu. Sve je bilo kako treba da bude. Najzad sam ga video kako odlazi iz bara. Opraštao se uzvicima, ali činilo se da je sam. Nehajno je koračao ispod železničkog mosta, zaputivši se ka mostu Voksol. Prešao sam nečujno i hitro na drugu stranu mosta i sačekao ga. Istupio sam kad se približio. Video me je, ali nije delovao uplašeno. Uzvratio mi je osmehom kad sam mu se obratio.

„Izvinite...“

„Da“, odgovorio je, i dalje se osmehujući, prilazeći bliže uličnom svetlu da bi me video. „Izvolite...“, kazao je, a onda mu se izraz prepoznavanja raširio licem. „Zaista bi trebalo da prestanemo da se susrećemo ovako.“ Da, bio sam s njim

ranije. Rizik, ali sračunat. Malo više od nedelju dana pre toga, u noćnom klubu, predstavio sam se bez reči, pobrinuo sam se da vidi moje osmehnuto lice dovoljno dugo da bi ga posle prepoznao. A posle sam ga sreo napolju. Platilo sam mu koliko je tražio, sve unapred, i otišli smo u njegov stan, gde sam se uprljao u njemu, pa čak i dozvolio da se on uprlja u meni i oskrnavi me. Seks nije bio važan, niti je uopšte bio prijatan – nije to bio razlog što sam bio s njim. Želeo sam da ga osetim živog, da shvatim da nije beživotna stvar već živ čovek. Nisam mogao da budem tako s njim one noći kad sam ga otpremio, da ne bih ostavio ni najmanji trag sperme ili pljuvačke na njegovom telu. Pošto sam bio s njim pre više od nedelju dana, svaki sličan dokaz se za to vreme raspao i nestao. I, naravno, upražnjavali smo bezbedan seks: on da bi se zaštitio od gej kuge, ja da bih se zaštitio da me ne nađu. Obrijao sam stidne dlake i nosio gumenu masku preko celog lica, koja mi je pokrivala i glavu, kako na mestu ne bi ostala nijedna vlas kose, a pored toga i gumene rukavice da eliminišem rizik ostavljanja otisaka prstiju – a mali peder je mislio da je to deo zabave. Ali zabava, ona prava zabava, tek je trebalo da usledi i imao sam pred sobom više od nedelju dana da fantaziram o događajima koji su preda mnom.

Dani su prolazili bolno sporo, iskušavajući do krajnjih granica moje strpljenje i kontrolu, ali sećanje na tu noć kad sam bio s njim i pomisao na ono što će tek doći nosili su me za sve to vreme i, dok sam se okrenuo, već je stajao preda mnom: njegovi sitni, pravilni beli zubi svetlucali su na uličnom osvetljenju, njegova ovalna glava, prevelika za mršavi vrat, nad krhkim, uskim ramenima. Imao je plavu, ravnu kosu do ramena, očesljanu tako da izgleda kao surfer, ali koža mu je bila bleđa, a telo slabo. Jedino što je ikada vežbao bilo je spuštanje na kolena. Majica mu je bila tesna i prekratka,

otkrivala je ravan stomak što nestaje u modernim brendiranim farmerkama, da izazove seksualnu želju kod posmatrača.

Kazao sam mu da moram ponovo da budem s njim. Slagao sam da sam bio unutra u klubu i da sam ga video kako igra, da sam bio previše nervozan da bih mu tada prišao, ali da ga sada zaista želim. On je još malo srao, a onda je kazao: „Znaš da nisam jeftin. Ako želiš da opet budeš sa mnom, to će te koštati.“

Predložio je da odemo u moj stan, ali kazao sam da mi je dečko kod kuće, a on je nastavio da melje o tome kako više neće da dovodi nikog kući i kako je poslednji put bio izuzetak, sve dok iz novčanika nisam izvadio još dve novčanice od pedeset i gurnuo mu ih u ruku. Osmehnulo se.

Otišli smo do mojih kola s lažnim tablicama, i odvezli se do one njegove rupe u jugoistočnom Londonu, gde sam se pobrinuo da se ne parkiram previše blizu njegovoj zgradi. Kazao sam mu kako ne želim da se izlažem riziku da budem viđen kako idem s njim u njegov stan, i predložio da pođe prvi i da ostavi vrata otključana.

Sačekao sam nekoliko minuta a onda, kad je ulica bila pusta, i kad niko nije gledao s prozora, ušao sam u stan. Zgrada je stara, hladna i smrdi na mokraću, ali on je bio dobar dečko i ostavio je vrata otključana. Hitro sam ušao i okrenuo ključ u bravi. On je provirio iza ugla na kraju hodnika, iz prostorije za koju sam već znao da je dnevna soba. Progovorio je.

„Jesi li to ti zaključao vrata?“

„Da“, odvratio sam. „Danas čovek mora da bude oprezan.“

„Plašiš se da bi neko mogao da upadne i pokvari nam zabavu?“

„Tako nešto.“

Uzbuđenje je bilo teško izdržati. Stomak mi se grčio od iščekivanja i jedva sam disao. U sebi sam vrištao, ali i dalje sam imao isti onaj nervozni osmeh dok sam ulazio u dnevnu sobu.

Kurva je čučala uz CD-plejer. Kazao sam mu da želim da se malo operem i krenuo sam ka kupatilu u dnu hodnika.

Poneo sam sa sobom svoju torbu i brzo, pomalo nezgrapno, navukao ono odelo, kapu za tuširanje, gumene rukavice i, konačno, plastične kese preko cipela. Pogledao sam se u ogledalo i duboko udahnuo vazduh kroz nos. Bio sam spreman.

Potpuno pripremljen, vratio sam se u dnevnu sobu. Okrenuo se i ugledao me, onako obučenog i sjajnog. On je već skinuo majicu, pa se zakikotao i prekrpio rukom usta da se zaustavi.

Kazao mi je: „Znači, noćas ćemo tako da se kresnemo?“ „Tako nekako“, odgovorio sam. „Tako nekako.“

I to su bile poslednje reči koje je izgovorio, mada je možda izustio „molim“ malo kasnije. Ali tad su mu iz usta izbijali krvavi mehurovi i zvučalo je kao grgoljenje.

Hitrom, uvežbanom i okretnom rukom dograbio sam gvozdenu statuu nagog Indijanca, koju je držao na stočiću sa strane, i upotrebio je da mu razbijem lobanju, ali nisam ga udario toliko jako da ga odmah ubijem, već da bude polusvestan i bukvalno paralisiran. Klečao je na kolenima kad sam ga udario, što je bilo dobro – pad s manje visine uzrokuje manje buke kad udari o pod.

Gledao sam ga neko vreme, stojeći nad njim kao pobednik u profesionalnom boks-meču, posmatrao sam kako mu se grudi podižu i spuštaju sa svakim bolnim, tegobnim udahom, gledao sam krv što je najpre šiknula u naglom mlazu iz rane na glavi, a onda usporila i potekla polako i ustaljenim ritmom dok mu je srce postajalo sve slabije da je pumpa pod pritiskom koji zahteva telo da bi ostalo živo. Svakih nekoliko sekundi desna noga mu se trzala kao kod ptice što crkava.

Ne bi bilo onako kao što sam sanjao da nije bio bar delimično svestan kad sam mu prišao sa šiljkom za led koji sam našao u njegovom mini-baru. Bilo mi je potrebno da bude živ dok ga bodem. Bilo mi je potrebno da vidim kako pokušava da me zaustavi svaki put kad krenem da zarijem šiljak u njegovo umirujuće telo: ne ubadajući izbezumljeno, već promišljeno polažući šiljak na njegovu bledu kožu pre nego što gurnem i probijem je vrhom uz predivan pucketav zvuk. Tu i tamo podizao je ruku u žalosnom pokušaju da se odbrani od mučenja. Kazao sam mu da ne bude nevaljali dečko i nastavio posao. Prava je šteta što su mu se, usled krvarenja u mozgu, oči zakrvavile, jer sam želeo da vidim onaj kontrast između njegovih plavih očiju i blede okrvavljene kože. Sledeći put ću uraditi bolje.

Njegovo izbušeno telo počelo je gotovo da mi se gadi, da budi u meni želju da pobegnem odatle, ali još nisam mogao da se zaustavim. Ne dok sve ne bude zaključeno onako kao što sam video u mislima onog prvog puta kad sam spoznao da ću ga posetiti. Nastaviću s poslom uprkos smradnom zadahu što se širio iz rupa na njegovom stomaku i crevima, uprkos urinu i drugim izlučevinama koje su sad curile iz njegovog preobraženog tela.

Izdržao je četrdeset minuta, na svakih nekoliko minuta bi blago zatreptao kopcima i malo otvorio oči. Kad ih otvori, nastavljao sam posao, prestajući svaki put kad se onesvesti, nesposoban da podnese bol ili shvati situaciju. Nekoliko puta sam morao da ga udarim u lice kako bih ga sprečio da zove u pomoć. Iako u stvari nije mogao da ispusti ništa više od cviljenja. Pa ipak, morao sam da budem siguran.

Kad je konačno izdahnuo, vazduh mu je sporo i s tihim šištanjem istekao kroz usne i rupe u grudnom košu, i bilo mi je jasno da je moja zabava privedena kraju. Navukao

sam par čistih hirurških rukavica i izvukao iz džepa njegovih pantalona onih trista funti koje sam mu prethodno dao. Stvarno nisam želeo da ih ostavim. Pažljivo i tiho sam polomio neke delove nameštaja i rasporedio ga po sobi kao da se tu odvijala žestoka borba. Zatim sam upotrebio špric koji sam doneo da mu iz usta izvučem krv i poprskam je po sobi: po zidovima, po nameštaju, po tepihu, prskajući tako da nagovestim tuču. A onda sam prešao u ugao sobe koji sam ostavio čist. Skinuo sam odeću i stavio je u plastičnu vreću, pa u još dve vreće. Dobro sam ih zavezao i konačno ih stavio u ranac. Navukao sam nove plastične kese na stopala, nisam hteo da rizikujem da negde nagazim na krv – takav dokaz bi bilo teško objasniti. Navukao sam novi par čistih gumenih hirurških rukavica i izašao iz dnevne sobe. Sve ću to spaliti u svome vrtu sledeće večeri, jer je to najbolji način da se otarasiš takvih inkriminišućih stvari. Spaljivanjem na nekom javnom mestu rizikovao bih da privučem pažnju, a kad bih ih zakopao, to bi samo značilo da sam ih ostavio na milost i nemilost radoznalim životinjama.

Tiho sam prišao ulaznim vratima. Skinuo sam kese s cipela i pogledao kroz špijunku. Nigde nikog. Da bih bio potpuno siguran, oslušnuo sam kroz vrata, pazeći da pritom ne priljubim uvo uz njih i tako ostavim znak nalik otisku prsta, kao što sam čuo da se dešava.

Kad sam bio sasvim zadovoljan, šmugnuo sam iz stana, ostavljajući ulazna vrata otvorena kako ne bih pravio više buke nego što je neophodno. Statuu Indijanca i šiljak za led bacio sam u Temzu dok sam išao na sever, ka svom hotelu. Pričinjavala mi je zadovoljstvo pomisao na policiju kako traći sate i sate tragajući za oružjem koje im ionako ni najmanje ne bi pomoglo u istrazi.

Kad sam stigao u hotel, prikrao sam se unutra na sporedna vrata pored bara, koja se inače koriste kao izlaz u slučaju požara. Znao sam da se mogu otvoriti spolja i da nemaju kameru za nadzor. Već sam bio poneo karticu za otključavanje sobe, jer sam se prethodno toga dana prijavio na recepciji. Pustio sam vodu vrelu koliko god mogu da izdržim i dugo sam se tuširao, ribao kožu, nokte i kosu četkicom za nokte, sve dok me celo telo nije peklo kao da je na vatri. Onda sam izvukao čep iz kade, da sve sprano s moga tela nesmetano oteče u sistem londonske kanalizacije. Posle tuširanja napravio sam kupku i dugo se pario i ponovo trljao i ribao. Kad sam se izbrisao, legao sam go na krevet i popio dve boce vode, sad u miru. Zadovoljan. Uskoro sam zaspao i sanjao, stalno iznova, iste divne snove.

2

Četvrtak ujutru

Bilo je tri sata posle ponoći i detektiv inspektor Šon Korigan vozio se sumornim ulicama Nju krosa, u jugoistočnom Londonu. Rodio se i odrastao u obližnjem Daliču, i ove ulice su bile opasne otkad on zna za sebe. Ovde su ljudi brzo mogli postati žrtve, bez obzira na godine, pol ili boju kože. Život ovde malo vredi.

Ali o tome sad brinu drugi ljudi, ne Šon. O tome brinu oni što rade od devet do pet, u radnjama i kancelarijama. Oni što svakoga jutra stižu mutnih očiju na posao, a onda se nervoznim, žurnim korakom svake večeri vraćaju kući, i osećaju se sigurno tek kad zatvore i zaključaju vrata za sobom.

Šon se nije plašio ulice, budući da je već imao posla s najgorim od najgoreg što se na njima može naći. On je bio glavni detektiv inspektor jednog od istražnih timova za ubistva u južnom Londonu, posvećenih istragama nasilne smrti. Ubice love svoje žrtve, a Šon lovi njih. Vozio je sa spuštenim prozorom i otključanim vratima kola.

Pre manje od jednog sata spavao je u svojoj kući kad ga je pozvao detektiv narednik Dejv Doneli. Dogodilo se ubistvo. Gadno ubistvo. Jedan mladić je u svome stanu prebijen i izboden nasrtn. U jednom trenutku Šon je ležao pored svoje žene, a već u sledećem je vozio kola ka mestu gde je nekom mladom čoveku silom oduzet život.

Adresu je našao bez teškoća. Ulice oko mesta zločina bile su sablasno tihe. Bilo mu je drago kad je video da su uniformisani policajci obavili svoj posao kako treba i trakom opasali veliki prostor oko zgrade u kojoj se nalazi stan. Već je bio na mestima zločina na kojima traka počinje i završava se pred ulaznim vratima. Koliko je dokaza s mesta zločina odneto na đonovima cipela? O tome nije želeo ni da misli.

Pored Donelijevog neobeleženog forda nalazila su se još dvojica obeležena patrolna kola. Uvek se smejaio onim televizij-skim prizorima mesta zločina s desetinama parkiranih policijskih kola sa uključenim svim rotacionim plavim svetlima. A unutra na desetine detektiva i forenzičara što se sapliću jedni o druge. Stvarnost je drugačija. Potpuno drugačija.

U stvarnosti, mesto zločina još više uznemirava upravo zato što je tako tiho – nasilna smrt žrtve ostavlja atmosferu uništenja i brutalnosti. Šon je mogao da oseti kako se oko njega sklapa užas dok ispituje mesto zločina. Njegov je posao da otkrije detalje smrti i s vremenom je očvrstnuo, ali nikad nije postao imun na to. Znao je da ni sa ovim mestom zločina neće biti drugačije.

Parkirao se van prostora ograđenog trakom i izašao iz izolacije svojih kola u toplu usamljenost noći. Zvezde na vedrom nebu i ulično osvetljenje poništili su svaku iluziju tame. Da je bilo ko drugi, da radi bilo koji drugi posao, možda bi primetio kako je lepa noć, ali takvim mislima ovde nije bilo mesta. Mahnuo je legitimacijom uniformisanom policajcu

koji mu je prilazio i progundao svoje ime. „DI Šon Korigan, Južna grupa za teške zločine. Gde je taj stan?“

Uniformisani policajac bio je mlad. Činilo se da se plaši Šona. Mora da je nov kad ga plaši jedan običan detektiv inspektor. „Tabard haus broj šesnaest, gospodine. Na drugom spratu, stepenicama gore pa desno. Ili možete liftom.“

„Hvala.“

Šon je otvorio prtljažnik kola i brzo prešao pogledom po naguranim stvarima. U dva velika kvadratna plastična kontejnera nalazilo se sve što mu je potrebno za početno ispitivanje mesta zločina. Papirna odela i papirna obuća. Plastične kese za dokazni materijal raznih veličina, papirne vreće za odeću, šest kutija plastičnih rukavica, rolne samolepljivih etiketa i, naravno, čekić, pajser i ostali alat. Prtljažnik Šonovih kola bio je slika i prilika detektivskih kola širom sveta.

Navukao je forenzičko zaštitno odelo i krenuo ka stepeništu. Bila je to uobičajena stambena zgrada za ovaj deo Londona. Niske stambene zgrade sažidane od tamne, nepodnošljivo smeđesive cigle, podignute posle Drugog svetskog rata kako bi se smestili oni što su ostali bez domova usled bombardovanja starih siromašnih četvrti. U svoje vreme bile su pravo otkriće – unutrašnji toaleti, tekuća voda, grejanje – ali sad su tu živeli samo oni uhvaćeni u zamku bede. Izgledale su kao zatvori, a u izvesnom smislu to su i bile.

Stepenište je smrdelo na mokraću. Osećao se prepoznatljiv zadah ljudi što žive zbijeni jedni iznad drugih. Bilo je leto i ventilacija je ispumpavala mirise iz unutrašnjosti stanova. Šon je umalo povratio. Prizor, zvuk i miris stambene zgrade podsetio ga je previše živo na njegovo sopstveno detinjstvo, na život u trosobnom duplexu opštinske kuće, s majkom, dva brata, dve sestre i ocem – s njegovim ocem koji ga je odvodio od ostalih, gore na sprat gde se ono dešavalo. Majka

se previše plašila da bi se umešala – po glavi su joj se motale slike noža u kuhinjskoj fioci, ali bi izbledele čim je hrabrost napusti. Ali takvo detinjstvo ostavilo mu je redak i mračan dar – sposobnost da shvati motivaciju onih koje lovi.

Zlostavljani prečesto postaju zlostavljači, kao da ih tama obuzme i preuzme, kao da zlo rađa zlo – užasni krug nasilja koji je doslovno nemoguće prekinuti – i tako su demoni Šonove prošlosti bili preduboko ukorenjeni u njegovom biću da bi ih se ikad rešio. Ali Šon se *razlikovao* po tome što je mogao da kontroliše svoje demone i svoj bes, da koristi svoje uništeno detinjstvo radi uvida, o kakvom bi drugi policajci mogli samo da sanjaju, u zločine koje istražuje. On je shvatao ubice, silovatelje i palikuće – shvatao je zašto rade to što rade, umeo je da protumači njihovu motivaciju, da vidi ono što su oni videli, da oseti miris koji su oni osetili, da oseća ono što su oni osećali – njihovo uzbuđenje, moć, požudu, odvratnost, grižu savesti, kajanje, *strah*. Uspevao je da istragu usmeri u pravcu koji drugi nisu mogli da vide, popunjavajući praznine čistom, jedinstvenom imaginacijom. Scene zločina bi mu u mislima oživele pred očima, kao da mu se u glavi prikazuje film. Šon nije bio poremećen niti pak vidovit, bio je samo policajac – ali policajac s mučnom prošlošću i opasnom budućnošću, s veštinom da pronikne u one koje lovi, s veštinom rođenom iz njegove sopstvene mračne prošlosti koja ga je proganjala. Gde će se neuspeli sledbenik zla najbolje sakriti nego među policajcima? Progutao je žuč što mu se podigla u grlu i nastavio ka mestu zločina – mestu ubistva.

Nakratko je zastao da se predstavi drugom uniformisanom policajcu postavljenom ispred ulaza u stan. Ovaj je podigao traku razapetu preko vrata i ispratio pogledom detektiva kad se ovaj sagnuo i prošao unutra. Šon je pogledao niz hodnik stana. Bio je veći nego što se činio spolja. Detektiv

narednik Doneli ga je čekao, njegova krupna prilika ispunjavala je dovratak, a brkovi su mu skrivali pokrete usana dok je govorio. Dejev Doneli, veteran s više od dvadeset godina službe u policiji Metropolitena, stara škola i u velikoj meri Šonova desna ruka. Njegovo sidro logičnog i praktičnog kursa istrage, a ponekad i štaka na koju se oslanja. Bilo je nesporazuma i neslaganja među njima, ali razumeli su se i verovali jedan drugome.

„Bro jutro, šefe. Držite se desne strane hodnika. Tuda sam ja prošao i unutra i napolje“, zabrunđao je Doneli onim svojim čudnim naglaskom, mešavinom glazgovskog i koknija, dok su mu se brci trzali.

„Šta imamo ovde?“, upita Šon jednostavno.

„Nema znakova nasilnog ulaska. Stan je dobro obezbeđen, što znači da je verovatno on sam pustioubicu unutra. Izgleda da su sve povrede žrtvi nanete u dnevnoj sobi. Stvarno je jebeno krvavo unutra. Nigde drugde nema znakova premetačine. Vrata dnevne sobe su poslednja zdesna niz hodnik. Osim toga, imamo kuhinju, dve spavaće sobe, zasebno kupatilo i toalet. Po onome što sam video, žrtva je održavala stan dobro, čisto je i uredno. Pristojan ukus u izboru nameštaja. Tu i tamo ima nekoliko fotki žrtve – to je sve što mogu ovako da kažem. Po povredama je teško biti potpuno siguran. Na mnogim fotkama, da kažem, *grli* drugog muškarca.“

„Gej?“, upita Šon.

„Izgleda da jeste. Rano je za zaključke, ali sigurno je da ima pristojan haj-faj i televizor u stanu, a primetio sam i nekoliko fotki na kojima je naš momak u dalekim krajevima sveta. To mora da je koštalo. Ovde nemamo posla s potpunim gubitnikom. Ili je imao pristojan posao ili je bio poprilična hulja, mada nekako nemam osećaj da je ovo dom jednog nitkova.“ Obojica istegoše vratove i osmotriše hodnik, kao

da potvrđuju dosadašnju Donelijevu procenu. Nastavio je: „A našao sam i nekoliko pisama i sva su adresovana na Danijela Grejdona. I ništa ni na koga drugoga.“

„Pa, Danijele Grejdone“, upita Šon, „šta ti se dogodilo, dođavola? I zašto?“

„Hoćemo li?“ Doneli je ispružio ruku ka hodniku, pozivajući Šona da nastavi.

Prelazili su iz prostorije u prostoriju, ostavljajući dnevnu sobu za kraj. Koračali su pažljivo, krećući se ivicom kako ne bi poremetili neki nevidljivi otisak stopala ostavljen u vidu udubljenja na tepihu, ili pak neki sasvim sitan ali suštinski važan dokaz: vlas kose, sićušnu kap krvi. Šon je povremeno snimao svojom malom digitalnom kamerom. To su bile fotografije samo za njegovu ličnu upotrebu, da ga podsete na detalje koje je video, ali isto tako i da se vrati na mesto zločina svaki put kad oseti potrebu da ga ponovo oseti, da omiriše zadah krvi, da oseti mučno sladunjav ukus smrti. Da oseti prisustvo ubice. Voleo bi da može biti sam u ovom stanu, da mu ne odvlači pažnju obaveza da razgovara – da objašnjava šta vidi i šta oseća. Tako je još otkad je bio mlad policajac – posedovao je tu sposobnost da se stavi na mesto počinioca, bilo da je u pitanju provala ili ubistvo. Ali izgleda da su samo naročito uznemiravajuća mesta zločina bila okidač za ovakvu reakciju. Obilazeći mesta zločina porodičnih ubistava ili ubistava nožem na područjima raznih bandi, video je više od većine ostalih detektiva, ali nije osetio ništa više od onoga što bi i oni osetili. Ovo mesto zločina je već izgledalo drugačije. Želeo je da je sam.

Osećao se nelagodno u tom stanu. Kao uljez. Kao da bi trebalo da se neprekidno izvinjava što je tu. Odagnao je to osećanje i počeo da sve mentalno upija. Čistoću nameštaja i zidova. Jesu li sudovi oprani i sklonjeni? Da li je neka hrana

ostavljena napolju? Da li bilo šta, ma koliko sitno, deluje kao da nije na svom mestu? Ako je žrtva držala odeću uredno složenu i sklonjenu, onda bi košulja na podu privukla Šonu pažnju. Ako je žrtva živela u prljavštini, oko bi mu zapelo za sveže opranu čašu pored sudopere pune prljavih sudova. I zaista, Šon je već primetio nešto pogrešno.

Šon i Doneli su ušli u dnevnu sobu. Vrata su bila odškrinuta, upravo onako kao što ih je našao i mladi uniformisani policajac. Doneli je ušao. Šon za njim.

Osećao se snažan miris krvi. Mnogo krvi. Onaj metalni miris. Kao vreli bakar. Šon se setio kako je bilo svaki put kad je okusio sopstvenu krv. Uvek mu se činilo da ima tačno onakav ukus kao što i miriše. Ovaj čovek je bar ubijen nedavno. Leto je – da je žrtva ležala nekoliko dana, stan bi nepodnošljivo smrdeo. Soba bi bila puna muva, a crvi bi se gostili telom. Osetio je ubod griže savesti jer mu je drago što je čovek ubijen nedavno.

Čučnuo je pored tela, pažljivo izbegavajući da nagazi u lokvu guste tamnocrvene krvi oko žrtvine glave. Video je mnogo ubijenih. Neki gotovo da nisu imali ranu vrednu pomena, a neki su bili s užasnim ozledama. Ovo je bilo gadno. Najgadnije od svih koje je do sada video.

„Isuse Hriste. Šta se, dođavola, desilo u ovoj sobi?“, upita Šon.

Doneli pogleda oko sebe. Trpezarijski sto je bio prevrnut. Dve trpezarijske stolice su izlomljene. Televizor oboren sa stalka. Razbijene slike ležale su po podu. Kompakt-diskovi razbacani po sobi. Zelene lampice na CD-plejeru su treperile.

„Ovo mora da je bila đavolska tuča“, reče Doneli.

Šon je ustao, nesposoban da odvoji pogled od žrtve: belac, star oko dvadeset godina, go od pasa naviše, u modernim farmerkama natopljenim krvlju. Na desnom stopalu mu je

ostala čarapa, dok druge nije bilo nigde na vidiku. Ležao je na leđima, s levom nogom podavijenom ispod desne, i s obe ruke raširene kao na raspeću. Sve je bilo očigledno. Leva strana lica bila mu je ulegnuta. Pošto je žrtva imala svetlu kosu, Šon je mogao da vidi dve ozbiljne rane na glavi, koje su nagoveštavale užasne frakture lobanje. Oba oka su bila natečena i gotovo potpuno zatvorena, a nos smrskan i sav u zgrušanoj krvi. Ni usta nisu umakla kazni, na usnama se videlo nekoliko dubokih posekotina, a vilica je visila, iščašena. Šon se zapitao koliko zuba nedostaje. Desno uvo se nije videlo. Šon se nadao da je ovaj čovek umro od prvog udarca u glavu, ali sumnjao je u to.

Bara oko žrtvine glave bila je jedino mesto natopljeno krvlju, izuzev žrtvine odeće. Svuda okolo bilo je na desetine tragova prskanja: na zidovima, nameštaju i tepihu. Šon je zamišljao kako se žrtvina glava naglo zanosi pod žestokim udarcima, kako krv iz njegovih rana putuje u sitnim kapima kroz vazduh sve dok se ne spusti tu gde će i ostati. Pošto ih dobro ispitaju, ti tragovi prskanja trebalo bi da im daju korisnu mapu razvoja borbe.

Ni telo žrtve nije bilo pošteđeno. Šon nije nameravao da broji, ali mora da je bilo između pedeset i sto ubodnih rana. Brutalno su izbodeni noge, trbuh, grudi i ruke. Šon se osvrnuo tražeći oružje, ali ništa odgovarajuće nije video. Vratio je pogled na izmučeno telo, pokušavajući da oslobodi um, da vidi šta se dogodilo tom mladiću što sad leži mrtav na sopstvenom podu. U najkraćem mogućem trenutku video je priliku pogrbljenju nad umirućim čovekom, s nečim što više liči na šrafčiger nego na nož u ruci, ali slika je nestala isto tako brzo kao što se i ukazala. Konačno je uspeo da odvrti pogled i progovori.

„Ko je pronašao telo?“

„Niko drugi nego mi“, odvrati Doneli.

„Kako to?“

„Pa, mi preko zabrinute komšinice.“

„Je li komšinica osumnjičena?“

„Ne, ne“, odbacio je Doneli tu zamisao. „Neka ptičica što živi nekoliko vrata dalje, vraćala se kući s pljeskavicom i krompirićima posle cele noći pijančenja i jurnjave za kresanjem.“

„Da li je ulazila u stan?“

„Ne. Nije tip koji se junači, po svemu sudeći. Videla je da su vrata odškrinuta i zaključila da mi treba da saznamo za to. Da je bila trezna, verovatno se ne bi mučila.“

Šon je klimnuo glavom u znak da se slaže. Pod dejstvom alkohola neki ljudi postaju savesni građani, dok drugi pak postaju nasilni, privremene psihopate.“

„Stanica je poslala patrolu da proveru, pa su zatekli žrtvu ovako“, dodao je Doneli.

„Je li gazio svuda?“

„Ne, stažista je, tek što je stigao od Hendona, pa je još zaplašen i seća se šta treba da radi. Hodao je sa strane i ništa nije dirao.“

„Dobro“, odgovori Šon automatski, a misli su mu već lutale, mogućnosti se rojile. „Dakle, ko god da je ovo uradio mora da je bio ili vrlo besan ili veoma bolestan.“

„U to nema sumnje“, složio se Doneli.

Nastade pauza, obojica su koristili priliku da duboko udahnu i smire se, razbistre misli, što je neophodan uvod u hladno i logičko razmišljanje. Videti ovakvu brutalnost nikad nije lako i nikad se ne uzima zdravo za gotovo.

„Važi. Prva pretpostavka nam je da je ovo porodično ubistvo.“

„Svađa između ljubavnika?“, upita Doneli.

Šon klimnu glavom. „Ko god da je ovo uradio, mora biti i sam dobro prebijen“, dodao je. „Čovek koji se bori za život može naneti mnogo štete.“

„Proveriću u lokalnim bolnicama“ – dobrovoljno se prihvati Doneli. „Videću da li je primljen iko ko izgleda kao da se ljudski maktljao.“

„Proveri to isto i u lokalnim policijskim stanicama, i probudi ostale iz tima. Neka se svi okupe u stanici u osam ujutru, na brifing. Treba i da vidimo možemo li dobiti patologa da pregleda telo na licu mesta.“

„To neće biti lako, šefe.“

„Znam, ali pokušaj. Vidi da li je doktor Kaning na raspolaganju. On ponekad izlazi na teren ako je slučaj krupan, a i najbolji je.“

„Učiniću sve, ali ništa ne obećavam.“

Šon pređe pogledom po mestu zločina. Najveći broj ubistava se vrlo brzo reši. Najočigledniji osumnjičeni je obično onaj pravi osumnjičeni. Zločin izvršen u panici pruža pravu Aladinovu pećinu punu forenzičkih dokaza. Dovoljno da bude osuđen. U slučajevima kao što je ovaj, detektivi obično treba da se trude tek malo duže od čekanja da laboratorija ispita dokazni materijal s mesta zločina i pruži im sve odgovore. Ali Šona je, već dok je gledao po sobi, nešto čačkalo i gicalo mu instinkte.

Doneli je ponovo progovorio. „Izgleda jasno kao dan?“

„Aha, prilično sam zadovoljan.“ Ostavio je tu izjavu da lebdi u vazduhu.

„Ali...?“

„Žrtva je gotovo sigurno poznavala ubicu. Nema nasilnog ulaska, znači on ga je pustio da uđe. Po svemu se treba kladiti na dečka. Miriše na porodično ubistvo. Previše pića. Žestoka svađa. Izbija tuča i postaje sve gadnija i gadnija,

obojica završavaju pretučeni i jedan umre. Zločin iz strasti koji ubica nije imao vremena da pripremi. Izgubio je nakratko prisebnost i ubio prijatelja. Ljubavnika. A sad želi samo da pobjegne. Da bude što dalje od ovoga stana, negde na bezbednom, gde na miru može da razmisli o svom sledećem potezu. Ali nešto mi ovde nedostaje.“

„Šta, na primer?“

„Verovatno su pili, ali nigde ne vidim čaše. Možeš li da se setiš ijednog porodičnog ubistva u koje nije bio umešan alkohol?“

„Možda je malo počistio za sobom?“, nagađao je Doneli. „Oprao čaše i sklonio ih.“

„Zašto bi se zamajavao pranjem čaša kad su njegova krv i otisci verovatno već svuda po stanu posle ovakve borbe?“

„Panika?“, predložio je Doneli. „Nije logično razmišljao. Oprao je svoju čašu, možda i još ponešto pre nego što je shvatio da gubi vreme.“

„Možda.“

Šon je napregnuto razmišljao. Izostanak znakova alkohola bio je sitan nagoveštaj, ali svaki iskusan detektiv očekivao bi da nađe dokaze o konzumiranju alkohola na ovakvom mestu zločina. Praznu bocu od jabukovače. Polupraznu bocu skoča ili šampanjca što raspaljuje bes bogatih. Međutim, slika koju je počeo da vizuelizuje mučila ga je sumnjom – slika koju je u mislima sastavio od delića dokaza koji nedostaju, kao i od onih koji su prisutni. Slika prilike koja vrlo promišljeno čuči nadvijena nad žrtvom. Bez pomame, bez jarosti, već čisto zlo u ljudskom obličju.

„Ima još nešto“, kazao je Doneliju. „Ubistvo se očigledno dogodilo u dnevnoj sobi. Znamo da je morao izaći kroz ulazna vrata jer je sve ostalo dobro zatvoreno i zamandaljeno. Ali

hodnik je čist. Nema ničeg. Tepih je bež, pa ipak nema ni traga od krvavih stopa. A kvaka? Ništa. Nema krvi. Nema ničeg.

„Što znači da je naš ubica prebio i izbo žrtvu do smrti, obuzet mahnitim besom, a onda ipak stao i oprao ruke pre nego što će otvoriti bilo koja vrata. Pošto je ubio čoveka koji mu je možda ljubavnik, on se odjednom smiruje dovoljno da izuje cipele i na prstima izađe napolje. U tome nema mnogo smisla.“

Doneli se uključio. „A čak i da jeste stao i oprao se pre odlaska, gde se to oprao? Imao je dve mogućnosti. Lavabo u kupatilu i sudopera u kuhinji.“

Šon se nadovezao na njegove reči. „A oboje smo videli. Čisti kao suza. Nema znakova nedavne upotrebe. Čak ni tragova vode.“

„Aha“, kaza Doneli. „Ali to verovatno ne znači ništa. Suviše pretpostavljamo. Možda će forenzičari pokazati da grešimo tako što će u hodniku naći krv koju mi ne vidimo.“

Šon nije bio tako ubeđen u to, ali pre nego što je uspeo da odgovori, uniformisani policajac sa ulaza doviknuo je unutra: „Izvinite, gospodine, stigao je tim iz laboratorije.“

Šon je odgovorio takođe viknuvši: „Evo nas, izlazimo!“

Doneli i on izađoše iz stana pažljivo, istim putem kojim su i ušli. Koračali su ka ivici prostora ograđenog trakom, gde će, znali su, zateći detektiva narednika Endija Rodisa kako čeka sa svojim timom specijalno obučениh detektiva i istražitelja mesta zločina.

Detektiv narednik Rodis je video Šona i Donelija kako prilaze. Osmotrio je njihova forenzička odela, ali to na njega nije ostavilo neki utisak. „Vidim da ste mi vas dvojica već gazili po mestu zločina.“ Imao je pravo da se ljuti. Po pravilniku niko ne sme da uđe u kuću izuzev tima za ispitivanje mesta zločina. „Sledeći put ću uzeti vaša odela kao dokazni materijal.“

Šonu je bilo potrebno da Rodis bude na njegovoj strani. „Izvini, Endi“, reče. „Ništa nismo ni pipnuli. Dajem ti reč.“ „Čujem da imate mrtvog muškarca za mene u stanu broj šesnaest. Je l' tako?“ Rodis je i dalje zvučao kao da je razdražen.

„Bojim se da jeste“, odgovori Doneli.

Rodis se okrete Šonu. „Želite li nešto posebno od nas?“

„Ne. Opklade su na porodično ubistvo i zato se držite osnovnih stvari. Skupe igračke nek zasad ostanu zaključane.“

„Dobro“, odgovori Rodis. „Dakle krv, vlakna, otisci, dlake i sperma.“

Doneli i Šon su već krenuli. Šon doviknu preko rame-na: „Okupljam tim na brifing u osam ujutru. Pokušaj da mi pošalješ preliminarni izveštaj pre toga.“

„Možda ću moći da vam javim nešto telefonom. Hoće li to biti dovoljno?“

„Dobro“, reče Šon. U ovom trenutku će uzeti sve što mu ponude.

Bilo je nešto malo pre osam i Šon je sedeo sam u svojoj bezličnoj, funkcionalnoj kancelariji u policijskoj stanici u Pekamu, okružen istim jeftinim drvenim nameštajem koji krase ama baš svaku londonsku policijsku stanicu. Kancelarija je bila prostrana taman toliko da se u njoj smeste dva ofucana duguljasta radna stola i dve neudobne stolice za povremene posetioce. Na oba stola bio je po jedan kompjuter drevnoga izgleda, a neprijatna neonska svetla odozgo bojila su sve u mutnožuto. Kako je samo zavidio onim televizijskim detektivima na njihovim kožnim obrtnim stolicama, na redovima svevidećih i svemogućih kompjutera, a najviše na stonim lampama marke *Džasper Konran*, spuštenim nisko nad sjajne staklene radne stolove. Stvarnost je pak svetovna i funkcionalna.

Šon je razmišljao o žrtvi. Kakva je osoba bio? Da li je bio voljen? Hoće li nekom nedostajati? Saznaće uskoro. Zazvonio je telefon, i on se trgao.

„Detektiv inspektor Korigan.“ Retko je trošio reči na telefon. Godine komunikacije preko radio-veze sažele su mu govor.

„Gospodine Korigane, Rodis je. Hteli ste nove informacije za brifing?“ Rodis nije priznavao činove iznad svoga, ali njegov moćan položaj omogućavao mu je da ga pretpostavljeni nikad ne izazivaju. On je odlučivao o forenzičkim resursima za svaki pojedinačni slučaj, a i poznao je prave ljude u pravim laboratorijama u celom jugoistočnom Londonu, koji mogu da obave potreban posao. Svi su, bez obzira na čin, poštovali ovaj njegov monopol.

„Hvala što si se javio. Šta imaš?“

„Pa, prilično je rano.“

Šon je znao da je laboratorijski tim mogao uraditi tek nešto malo više od puke organizacije. „Shvatam, ali voleo bih da čujem šta god da imaš.“

„Dobro. Pregledali smo površno. Mesto ulaska i izlaska je iznenađujuće čisto s obzirom na prirodu napada. A i hodnik je čist. Možda ćemo naći nešto kad donesemo bolje osvetljenje i ultraljubičaste lampe. Osim toga, nema ničeg određenog. Malo me je zbunila krv što je isprskala zidove i nameštaj.“

„Zbunila?“ upita Šon.

„Pošto sam video žrtvine rane, prilično sam siguran u to da ga udarac u glavu nije ubio, ali ga je sigurno oborio. Imam obrazac prskanja krvi po zidu koji se podudara s udarcem u glavu teškim predmetom.“

„Pa šta je onda problem?“

„Ako je žrtva ležala opružena kad su joj nanete ostale povrede, očekujem da nađem samo male, lokalizovane tragove prskanja,

a ja imam i brojne druge – po tepihu, slomljenom nameštaju i zidovima. A oni se ne podudaraju s njegovim povredama.“

„Onda možda ima i druge povrede koje mi još nismo videli“, predložio je Šon. „Ili krv možda pripada napadaču?“

„Moguće.“ Rodis je zvučao kao da nije u to ubeden. „Još nema odgovarajućeg oružja kojim je ubistvo izvršeno“, nastavio je, „ali verovatno će se pojaviti kad sve dobro pretresemo.“

„Još nešto?“, upita Šon, više u nadi nego s iščekivanjem.

„Ima mnogo papira: imenika, notesa, bankovnih knjižica i tako dalje. Neće biti teško potvrditi identitet žrtve. Toliko do sada.“

Iako mu se Rodis nije naročito sviđao, Šon je veoma cenio njegovu profesionalnost. „Hvala. To će biti od pomoći na brifingu. Održaće tim u budnom stanju.“ Spustio je slušalicu.

Zavalio se na naslon stolice i zagledao se u šolju mlake kafe na stolu. Šta bi moglo da znači to što se obrasci mlazeva krvi ne podudaraju s ranama na žrtvi? Da li je ubica i sam bio gadno povređen pa je krv prskala iz njegovih rana? Sumnjao je u to, naročito ako je Rodis u pravu kad tvrdi da je žrtva oborena već prvim udarcem u glavu. A ako ga je oborio prvim udarcem, čemu onda, dođavola, one ostale povrede? Odgovori će se već pojaviti, uveravao je samoga sebe. Sačekaće da forenzičari kompletno ispituju mesto zločina i sačekaće obdukciju žrtve, pa će se odgovori već pojaviti. Uvek se pojave.

Ustao je i pogledao kroz prozor, dole u park oko stanice. Video je detektivku narednicu Sali Džouns kako besomučno puši napolju. Njene vitke, atletske noge bile su u blagom kontrastu s pomalo zdepastim, muškobanjastim gornjim delom tela. Pokušao je da se seti da li ju je ikada video a da joj kosa nije vezana u konjski rep.

Voleo je onu njenu sposobnost da komunicira s ljudima. Mogla je da razgovara sa svakim i svi su se pritom osećali

kao da im je najbolji prijatelj na svetu, pa ju je Šon stoga ponekad koristio da obavi stvari koje on nikako nije mogao da uradi kako treba. Da razgovara s ožalošćenim roditeljima. Da saopšti mužu da mu je žena silovana i ubijena u njihovom sopstvenom domu. Šon je sa strahopoštovanjem posmatrao kako Sali govori ljudima nezamislive stvari, a onda, pola sata kasnije, smeje se i šali, duva dim cigarete i ćereta sa svakim ko joj se zadesi u blizini. Jaka je. Jača nego što će on ikada biti. Osmehnuo se dok ju je posmatrao.

Pitao se zašto je još sama. Nije mogao da zamisli da se bavi ovim poslom i da se vraća u praznu kuću. Sali mu je jednom kazala kako je ona izgleda previše za bilo kog muškarca. Često je pokušavao da u njoj nasluti bar senku neke tuge. Usamljenosti. Nikad nije uspeo.

Pogledao je koliko je sati. Sali će zakasniti na brifing. Mogao bi da je pozove s prozora i upozori je, ali zaključio je da će biti zabavnije ako to ne učini.

Prošao je kratko rastojanje prometnim, jarko osvetljenim hodnikom: vrata s obe strane; stari i novi plakati prikačeni za zidove, na koje niko od onih što prolaze nije obraćao pažnju jer su svi suviše obuzeti time kuda idu da bi se zaustavili i primetili nečiji poziv u pomoć. Stigao je do sobe za sastanke i ušao. Njegov tim je nastavio da međusobno razgovara. Bezglasno ga je pozdravilo njih nekoliko, uključujući i Donelija. Otpozdravio im je klimanjem glave.

Tim je bio relativno mali. Dvoje detektiva narednika – Sali i Doneli – i deset nižih detektiva. Šon je seo u svoju uobičajenu stolicu u čelu pravougaonog drvenog stola, najjeftinijeg koji se može naći na tržištu. Spustio je mobilni telefon i beležnicu na sto ispred sebe i prešao pogledom po prisutnima da se uveri da su svi tu. Klimnuo je glavom Doneliju, i ovaj je

razumeo znak. Rade zajedno već dovoljno dugo da bi bili u stanju da komuniciraju bez reči.

„U redu, ljudi, slušajte. Šef želi da nam se obrati i imamo već dovoljno posla, zato parkirajte zadnjice i da prionemo.“ Žamor se utišao i članovi tima posedaše, te usmeriše pažnju na Šona.

Progovorio je detektiv Zukov. „Šefe, da odem po Džounsovu? Mislim da je izašla u dvorište da zapali.“

„Ne. Ne opterećuj se“, reče mu Šon. „Eto nje ubrzo.“

U prostoriji zavlada tišina i Šon sa smeškom pogleda u Donelija. Obojica su se okrenuli ka vratima sobe za sastanke u trenutku kad je detektivka narednica Sali Džouns grunula na vrata. Začuo se šum prigušenog smeha.

„Sranje. Šefe, izvinite što kasnim.“ Šum tihog smeha postade glasniji. Sali u prolazu ćušnu jednog detektiva u glavu. On podiže ruke u znak protesta. „Kazala sam ti da dođeš po mene, Paulo.“ Detektiv nije odgovorio, ali osmeh na njegovom licu rekao je sve.

Uključio se i Šon. „Dobar dan, Sali. Hvala ti što si nam se pridružila.“

„Zadovoljstvo mi je, gospodine.“

„Siguran sam da do sada već znate da nam je dodeljeno još jedno ubistvo.“ Neki iz tima zaječaše.

Uto progovori Sali. „Tek smo zakoračili u leto a samo naš tim već ima šesnaest ubistava. Osam još treba pripremiti za sud. Ko će spremati dokaze i svedočenja za sud ako smo stalno zauzeti?“ Prostorijom se raširi gundanje u znak odobravanja.

„Nema svrhe da kukamo“, reče im Šon. „Svi ostali timovi su isto tako zauzeti kao i mi, zato hajde da se latimo ovoga. Svi ste, bez sumnje, svesni toga da nemamo nijednu istragu u toku, pa je razumljivo zašto su nas odabrali.“

Šon se pripremio da čuje gundanje. Policajci stalno gundaju. Ili stenju zato što su prezauzeti ili pak kukaju da ne zarađuju dovoljno prekovremeno. Takav je život u policiji.

Nastavio je. „Dobro, evo šta je. Do sada znamo da nam je žrtva prebijena i izbodena do smrti. Trenutno mislimo da je žrtva Danijel Grejdon, koji je živeo u stanu u kom se, prilično smo sigurni, zločin i dogodio. Ali ozlede lica su ozbiljne tako da identifikacija tek treba da bude potvrđena. Obradujemo stan kao primarno mesto zločina. Dejv i ja smo ga već pogledali i nije nimalo lepo. Izgleda da je žrtva udarena teškim predmetom po glavi, što je najverovatnije najteža ozleda, premda moramo sačekati da autopsija to potvrdi. Ubodne rane su brojne i raširene svuda po telu. Bio je to opak, brutalan napad.

Podozrevamo da je žrtva možda gej, i početna pretpostavka je da je posredi porodično ubistvo. Ako je to slučaj, onda i ubica mora biti povređen. Već proveravamo u bolnicama i pritvorima, za slučaj da su ga slučajno pokupili dok je bežao s mesta zločina. Ne želim da se ovo komplikuje, zato se držimo jednostavnog pravca. Biću zadovoljan finom, urednom istragom u kojoj samo treba da spojimo tačkice.“

Šon pogleda ka Sali.

„Sali, uzmi četvoricu momaka i počnite odmah s istragom od vrata do vrata. Nasmrt je prebijen u gluvo doba noći, neko je morao čuti ili videti nešto. Vi ostali sačekajte. Forenzički tim pregleda žrtvine lične stvari, pa ćemo uskoro imati dugačak spisak ljudi kojima treba ući u trag i porazgovarati s njima. I očekujem da ćemo ubrzo posle toga već imati neku pretpostavku o tome ko nam je glavni osumnjičeni.

Dejve, ti si koordinator u ovom slučaju.“ Doneli klimnu glavom u znak da je razumeo. „Ostali, javljajte se Dejvu bar tri puta dnevno da izvestite kako napredujete. I ne

zaboravite“, dodao je, „da su prvi sati najvažniji. Ješćemo s nogu i mislićemo na spavanje tek kad ubica bude zatvoren dole u prizemlju.“

Klimali su glavom sa odobravanjem dok su se razilazili. Šon je osećao njihov optimizam, njihovo poverenje u njegovo vođstvo i njegov sud. Još ih nije izneverio.

U sebi se pomolio da ni ovoga puta ne bude drugačije.

Već je bilo skoro jedan, a Šon je celo prepodne proveo na telefonu. Ispričao je istu priču desetak puta. Svome pretpostavljenom, obaveštajnoj službi, oficiru za gej i lezbijske veze, lokalnom dežurnom uniformisanom oficiru, inspektor u za bezbednost zajednice. Bilo mu je muka od priče. Sali i Doneli su se vratili na sastanak i sedeli su u kancelariji. Sali je donela kafu i sendviče, koje je Šon bezvoljno jeo. To je bilo prvo što je pojeo otkad ga je Doneli rano jutros pozvao telefonom, pa je bio srećan što ima nečim da napuni stomak.

Razgovarali su između zalogaja, svi troje svesni toga da ne mogu da traće vreme na pravi ručak. Prvi dani istrage ubistva uvek su isti – mnogo posla a malo vremena. Forenzički dokazi se raspadaju, pamćenje svedoka bleđi, trake bezbednosnih kamera se presnimavaju. Vreme je sad bilo Šonov neprijatelj.

„Ima li šta od vrata do vrata, Sali?“, upitao je. „Daj mi samo dobre vesti.“

„Ništa“, odgovorila je. „Momci su još dole i kucaju na vrata, ali do sada su nam svi rekli da se Grejdon držao povučeno. Nije bilo bučnih žurki. Nije bilo svađa. Nije bilo problema. Ničeg nije bilo. Svi kažu da je bio fin dečko. Što se tiče prošle noći, niko ništa nije ni čuo ni video. Obična mirna noć u južnom Londonu.“